

Bruselj, 18.11.2020
COM(2020) 751 final

SPOROČILO KOMISIJE

Posodobljeno poročilo o okrepljenem nadzoru – Grčija, november 2020

{SWD(2020) 751 final}

OZADJE

Gospodarska gibanja in politike v Grčiji se spremljajo v okviru evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik in v okviru okrepljenega nadzora v skladu z Uredbo (EU) št. 472/2013 ⁽¹⁾. Z uvedbo okrepljenega nadzora za Grčijo ⁽²⁾ se priznava dejstvo, da mora Grčija še naprej izvajati ukrepe za obravnavo vzrokov ali možnih vzrokov gospodarskih in finančnih težav, hkrati pa izvajati strukturne reforme, ki bodo pripomogle k trdni in trajnostni gospodarski rasti.

Okrepljeni nadzor zagotavlja celovit okvir za spremljanje gospodarskega gibanja in izvajanje politik, potrebnih za zagotovitev trajnostnega gospodarskega okrevanja. Omogoča redno ocenjevanje nedavnih gospodarskih in finančnih gibanj v Grčiji, spremljanje stanja pogojev financiranja države in posodobitev analize vzdržnosti dolga. Okrepljeni nadzor zagotavlja tudi okvir za ocenjevanje splošne zaveze, ki jo je Grčija 22. junija 2018 dala Euroskupini glede nadaljevanja in dokončanja reform, sprejetih v okviru programa evropskega mehanizma za stabilnost, ter glede zagotavljanja zaščite ciljev pomembnih reform, sprejetih v okviru programov finančne pomoči. V tem okviru se pri okrepljenem nadzoru spremlja izvajanje posebnih zavez za dokončanje ključnih strukturnih reform, ki so se začele izvajati v okviru programa, na šestih ključnih področjih v dogovorjenih rokih do sredine leta 2022, in sicer so to: (i) fiskalne in fiskalno-strukturne politike, (ii) socialna pomoč, (iii) finančna stabilnost, (iv) trg dela in proizvodni trgi, (v) Grška družba za upravljanje premoženja in deležev (Hellenic Corporation of Assets and Participations) in privatizacija ter (vi) posodobitev javne uprave ⁽³⁾.

To je osmo poročilo o okrepljenem nadzoru za Grčijo. Temelji na ugotovitvah misije, ki je potekala na daljavo 19. in 20. oktobra 2020, ter na rednem dialogu z grškimi organi. Misijo je izvedla Evropska komisija v navezavi z Evropsko centralno banko (ECB) ⁽⁴⁾; Mednarodni denarni sklad je sodeloval prek svojega okvira poprogramskega spremljanja, evropski mehanizem za stabilnost pa v okviru svojega sistema zgodnjega opozarjanja in v skladu z memorandumom o soglasju z dne 27. aprila 2018 o delovnih odnosih med Evropsko komisijo in evropskim mehanizmom za stabilnost. V tem poročilu je ocenjeno izvajanje zavez, ki jih je Grčija dala Euroskupini glede dokončanja reform do sredine leta 2020.

To poročilo bi bilo lahko podlaga za odločitev Euroskupine o sprostitvi naslednjega svežnja s politikami pogojenih dolžniških ukrepov v vrednosti 767 milijonov EUR. Ti ukrepi so bili 22. junija 2018 dogovorjeni z Euroskupino in vključujejo prenos zneskov, enakovrednih dohodku, ki izhajajo iz deležev grških državnih obveznic v lasti centralnih bank v okviru programa za trge vrednostnih papirjev (SMP) in dogovora o neto finančnih sredstvih (ANFA), ter ukinitvev pribitka na obrestno maržo za določena posojila, ki jih zagotavlja evropski instrument za finančno stabilnost. Tretja tranša s politikami pogojenih

---

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o okrepitvi gospodarskega in proračunskega nadzora v državah članicah euroobmočja, ki so jih prizadele ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo (UL L 140, 27.5.2013, str. 1).

⁽²⁾ Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2020/1142 z dne 29. julija 2020 o podalšanju okrepljenega nadzora za Grčijo (UL L 248, 31.7.2020, str. 20).

⁽³⁾ https://www.consilium.europa.eu/media/35749/z-councils-council-configurations-ecofin-eurogroup-2018-180621-specific-commitments-to-ensure-the-continuity-and-completion-of-reforms-adopted-under-the-esm-programme_2.pdf

⁽⁴⁾ Uslužbenci ECB so sodelovali pri pregledovalni misiji v skladu s pristojnostmi ECB in tako zagotovili strokovno znanje o politikah v finančnem sektorju in vprašanjih, kritičnih na makroravni, kot so nominalni fiskalni cilji ter potrebe po vzdržnosti in financiranju. Pred pregledovalno misijo je bila med 30. septembrom in 8. oktobrom 2020 izvedena tehnična misija, ki je prav tako potekala na daljavo.

dolžniških ukrepov se je sprostila po srečanju Euroskupine 11. julija 2020, med drugim na podlagi ocene izvajanja zavez Grčije za konec leta 2019, vključenih v poročilo o okrepljenem nadzoru, ki ga je Komisija sprejela 20. maja 2020 ⁽⁵⁾, in ob upoštevanju izrednih okoliščin zaradi pandemije COVID-19.

SPLOŠNA OCENA

To poročilo je bilo pripravljeno v času, ko se večina držav članic sooča s ponovnim izbruhom pandemije. Grčiji je kljub porastu števila okužb v zadnjem času do zdaj uspelo razmeroma dobro zajeziti širitev koronavirusa, tudi zaradi pravočasnega odziva v regijah, ki se soočajo z rastjo števila novih primerov. Organi krepijo pripravljenost zdravstvenega sistema in povečujejo zmogljivosti za testiranje, obenem pa razširjajo in prilagajajo sveženj fiskalnih in likvidnostnih ukrepov za pomoč osebam in podjetjem, prizadetim zaradi pandemije. Ti ukrepi bodo pomagali ublažiti socialne in ekonomske stroške pandemije, vendar naj bi glede na napoved Komisije iz jeseni 2020 grško gospodarstvo zaradi velike odvisnosti od turizma in velikega deleža malih podjetij, ki imajo omejeno zmožnost prilagajanja, še vedno doživelo enega od največjih upadov gospodarske aktivnosti v EU. Tritedenska omejitev gibanja, napovedana 5. novembra, in njeno morebitno podaljšanje, odvisno od razvoja pandemije, bi lahko oslabilo kratkoročne obete bolj, kot je trenutno predvideno.

Grčija je kljub zelo zahtevnim okoliščinam, v katerih se je bilo treba osredotočiti na najnujnejše prednostne naloge, v preteklih mesecih bistveno pospešila izvajanje reform. Najpomembnejše je, da je bil v parlamentu sprejet zakon o insolventnosti. To je pomembna reforma insolvenčnega okvira, ki naj bi olajšala reševanje ključnih izzivov v finančnem sektorju. Organi trenutno pripravljajo sekundarno zakonodajo, v kateri bodo opredeljeni pomembni vidiki novega okvira, vzporedno pa razvijajo infrastrukturo, pri čemer sta obe potrebni za učinkovito izvajanje zakona od 1. januarja 2021. Dolgotrajno ozko grlo za reformo človeških virov neodvisnega organa za javne prihodke se rešuje z dogovorom o nadaljevanju dejavnosti za sprejetje zakonodaje o dodatnih prejemkih, s katero se bo izboljšala njegova zmožnost, da privabi in zadrži visokousposobljeno osebje. Organi tudi napredujejo pri vrsti vodilnih privatizacijskih transakcij, medtem ko pri drugih nastajajo zamude zaradi pandemije.

Poleg tega je bil dosežen dober napredek na naslednjih področjih:

- **fiskalno-strukturne reforme**, in sicer z dokončanjem sistema enotnega zakladniškega računa, pomembno reformo javnega naročanja, ki naj bi bila sprejeta do konca leta, napredkom pri reformah za pospešitev izvajanja javnih naložb in pozitivnim razvojem v zvezi s poravnavo zaostalih plačil, ki ga bo treba ohraniti,
- **javna uprava**, in sicer s stabilnim napredkom pri posodabljanju upravljanja človeških virov in začetkom veljavnosti enotnega izbirnega postopka za višje vodstvene delavce v subjektih javnega sektorja. Organi so napredovali tudi pri izvajanju ambiciozne digitalne agende,
- **energija**, kjer je bil 1. novembra 2020 uveden ciljni model za trg električne energije, s čimer je bila izpolnjena dolgoletna zaveza.

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/enhanced-surveillance-report-greece-may2020_sl.

Organi so tudi pojasnili nadaljnje ukrepe na področjih, kjer popolno dokončanje obstoječih zavez ni bilo mogoče zaradi predhodnih zamud ali vpliva pandemije. Ponovno so začeli izterjavo zdravstvenih izdatkov na podlagi mehanizma vračila sredstev in se dogovorili, da bodo do 10. poročila dokončali zakonodajo o primarnem zdravstvenem varstvu, pri čemer bodo ustrezno upoštevali načela iz reforme iz leta 2017, ki še ni bila v celoti izvedena. Jasni časovni okviri so bili določeni tudi za reforme licenciranja naložb, ki se spremljajo v okviru okrepljenega nadzora, stalen napredek pa je bil opažen tudi pri izvajanju časovnega načrta za katastrski projekt. Organi so se tudi dogovorili za ponovni začetek dveh konkretnih reform, na kateri je izbruh koronavirusa znatno vplival, in sicer vsedrjavne ponovne ocene vrednosti davka na nepremičnine in dokončanja aktivacijskega elementa sheme zajamčenega minimalnega dohodka. Končni predlog za odpravo protimonopolnih pomislekov v zvezi s proizvodnjo električne energije iz lignita javne družbe za oskrbo z električno energijo je bil predložen Komisiji in bo preizkušen na trgu takoj, ko ga bodo organi dokončno odobrili. Cilj glede števila zaposlenih, določen za neodvisni organ za javne prihodke, ni izpolnjen, vendar so organi potrdili, da tekoči postopki zaposlovanja na ministrstvu za finance ne bodo negativno vplivali na zmogljivost organa.

Učinkovita in ustrezna uporaba sredstev, ki so na voljo v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, bi lahko grškemu gospodarstvu pomagala pri okrevanju po sedanji krizi in spoprijemanju z izzivi, s katerimi se kljub doseženemu napredku še naprej sooča. Bistvena so vztrajna prizadevanja za reforme za odpravo preostalih ranljivosti. Precejšnja sredstva, do katerih je Grčija upravičena prek mehanizma za okrevanje in odpornost, lahko ob učinkoviti in ustrezni uporabi v prihodnjih letih podprejo rast, ustvarjanje delovnih mest in dvojni prehod. Pričakuje se, da bodo reforme in naložbe kot del prihajajočega načrta za okrevanje in odpornost gradile na preteklih in tekočih reformah v okviru postopka okrepljenega nadzora ter jih dopolnjevale.

V tem poročilu je ugotovljeno, da je Grčija kljub neugodnim okoliščinam zaradi pandemije sprejela potrebne ukrepe za izpolnitev svojih posebnih zavez, ki bi zdaj morale biti izpolnjene. Posledica dogodkov, kot jih še ni bilo, sta bila strm gospodarski upad in ustavitev številnih reform v prvi polovici leta, saj se je bilo treba lotiti nujnejših prednostnih zadev. Vseeno je organom v zadnjih mesecih uspelo znova začeti delo v zvezi z zavezami in izpeljati več bistvenih reform. Evropske institucije pozdravljajo tesno in konstruktivno sodelovanje na vseh področjih ter spodbujajo organe, naj ohranijo zagon in po potrebi okrepijo prizadevanja za hitro dokončanje izvajanja nedavno sprejete primarne zakonodaje. To še zlasti velja za reforme v finančnem sektorju, v katerem bo kmalu dokončana in sprejeta obsežna sekundarna zakonodaja.

MAKROEKONOMSKA GIBANJA

Grško gospodarstvo trpi hude posledice zaradi pandemije koronavirusa. V drugem četrtletju leta 2020 se je skrčilo za -14,2 %, saj je bila gospodarska aktivnost omejena, da bi se ustavilo širjenje pandemije. Zaradi pomena mednarodnega turizma je bil storitveni sektor še posebno hudo prizadet tudi med poletno sezono. Čeprav je bilo naraščanje stopnje brezposelnosti do zdaj razmeroma umirjeno, delno zaradi shem za zaščito, ki so jih organi pravočasno vzpostavili, je bilo zaposlovanje izraziteje manjše zaradi manjšega povpraševanja po sezonskih delavcih. Zaradi upočasnjene dinamike gospodarstva in padanja cen energije se bodo cene življenjskih potrebščin v letu 2020 verjetno začasno znižale.

Ker število novih primerov koronavirusa še naprej narašča, bo okrevanje verjetno nekoliko počasnejše, kot je bilo prvotno pričakovano. Glede na napoved Komisije iz jeseni 2020 naj bi se realni BDP leta 2020 zmanjšal za 9 %, leta 2021 pa povečal za 5 %. Pri projekcijah so upoštevani le postopno povečanje povpraševanja po turističnih storitvah, previdnejša potrošnja prebivalstva ter vztrajna negotovost in nižji dobički v podjetniškem sektorju. Organi so sprejeli številne ukrepe za ublažitev vpliva zaježitvenih ukrepov na gospodarstvo v letu 2020 in ukrepe za spodbuditev skupnega povpraševanja v letu 2021. Te projekcije so bile dokončane pred napovedjo tritedenske zapore 5. novembra 2020 in zadevnih podpornih ukrepov ⁽⁶⁾.

Negotovost in tveganja v zvezi z obeti so zelo veliki zaradi negotovega razvoja svetovne zdravstvene krize. Vse strožje omejitve, ki se že izvajajo v Grčiji in drugih evropskih državah, bi lahko negativno vplivale na kratkoročne obete. Pomemben vir negotovosti glede na pomen mednarodnega turizma ostajajo dodatne omejitve gibanja oseb in blaga v prihajajočih mesecih v Grčiji, pa tudi v tujini. Nadaljnja negativna tveganja predstavljajo vse večje geopolitične napetosti v regiji in vztrajni migracijski pritiski. Pozitivno je, da bi lahko podporni ukrepi, sprejeti na ravni EU, vključno z instrumentom Next Generation EU, bistveno podprli povpraševanje v letu 2021 ter okrepili gospodarske temelje in odpornost v prihodnosti. Natančneje, napoved Komisije ne vključuje učinka načrta za okrevanje in odpornost, saj je še v zgodnji fazi razvoja. Ko bodo reforme in naložbe v celoti opredeljene, sprejete in izvedene, se pričakuje, da bodo reforme in naložbe, izvedene v okviru načrta, pozitivno vplivale na obete rasti.

FISKALNA GIBANJA IN OBETI

Pričakuje se, da bodo fiskalni učinek gospodarskega upada in stroški izrednih ukrepov, sprejetih za reševanje izbruha koronavirusa, letos povzročili velik fiskalni primanjkljaj. Primarni saldo, ki se spremlja v okviru okrepljenega nadzora, bo po napovedih v letu 2020 dosegel -4,4 % BDP. Poleg primanjkljaja prihodkov zaradi recesije se pri projekciji upošteva podaljšanje ukrepov, ki so jih organi že sprejeli za ublažitev upada v zadnjih mesecih. Med njimi sta povečanje skupnega zneska „vračljivih predplačil“ podjetjem in podaljšanje obstoječih podpornih ukrepov za brezposelne in zaposlene v podjetjih, ki jih je prizadela pandemija. V napovedi se upošteva tudi retroaktivno plačilo upokojencem po sodbi državnega sodišča iz julija 2020 za kratko obdobje pred začetkom veljavnosti pokojninske reforme iz leta 2016.

Pričakuje se, da bo grška fiskalna politika v letu 2021 še naprej podpirala okrevanje. Čeprav je bila večina ukrepov, sprejetih leta 2020, usmerjena na neposredni učinek pandemije (stroški zdravstvenega varstva, podpora za čas zapore, odlogi plačila davkov itd.), so organi napovedali tudi začasne ukrepe, da bi širše spodbudili povpraševanje in zaposlovanje v letu 2021. Med temi ukrepi so znižanje prispevkov za socialno varnost za tri odstotne točke in začasna ustavitev plačevanja davka za socialno solidarnost za zasebni sektor ter nova začasna subvencija za zaposlovanje. Ti ukrepi gredo v pravo smer, da se zmanjša velik davčni primež stroškov dela, njihova začasna narava pa je v skladu s ciljem zagotovitve srednjeročne vzdržnosti javnih financ. Pri ureditvi fiskalne politike, načrtovani za leto 2021, se upošteva neprekinjena uporaba splošne odstopne klavzule v letu 2021.

⁽⁶⁾ Napoved je bila pripravljena ob upoštevanju informacij, ki so bile na voljo do presečnega datuma 22. oktobra 2020. Več informacij o napovedi Komisije iz jeseni 2020 je na voljo na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-forecasts/autumn-2020-economic-forecast_sl.

V osnutku proračunskega načrta za leto 2021 se pričakuje, da bo primarni primanjkljaj, ki se spremlja v okviru okrepljenega nadzora, leta 2021 dosegel 1,1 % BDP. V projekciji organov so upoštevani novi ukrepi, posebna rezerva, s katero bi se lahko financirale takojšnje potrebe, ki bi lahko nastale zaradi razvoja pandemije, in ambiciozen sedemletni program izdatkov za obrambo. Projekcija organov je bolj optimistična od napovedi Komisije iz jeseni 2020, v skladu s katero se leta 2021 pričakuje primarni primanjkljaj v višini 3,4 % BDP. Vendar velik del te razlike izhaja iz metodoloških predpostavk glede (a) predhodno navedenega evidentiranja nekaterih izrednih ukrepov, katerega pravila so bila pojasnjena šele po predstavitvi osnutka proračunskega načrta, ter (b) vključitve mehanizma za okrevanje in odpornost v makroekonomski scenarij organov ⁽⁷⁾. Poleg tega je napoved Komisije bolj previdna glede zaprtja primanjkljaja v računu za obnovljive vire energije, predpostavljenega v osnutku proračunskega načrta, saj je treba ukrep politike, s katerim bo doseženo to izboljšanje, še opredeliti, poleg tega pa se v napovedi Komisije upošteva postopnejše izvajanje novega obrambnega programa.

Dokončevanje vsedržavne ponovne ocene vrednosti davka na nepremičnine se je upočasnilo; to je bila posebna zaveza za sredino leta 2020, katere dokončanje je bilo zdaj predstavljeno na sredino leta 2021. Neizogibne zamude so nastale v prvi polovici leta zaradi zapore zaradi koronavirusa, nadaljnje zamude pa so se pojavile zaradi presoje kakovosti, potrebne zaradi uspešnih pritožb pri državnem svetu. Ponovna ocena in razširitev obstoječega sistema območij, kjer se plačuje davek na nepremičnine, naj bi bili zdaj dokončani marca 2021, tj. pravočasno za odmero davka na nepremičnine avgusta 2021.

Negotovost v sedanji oceni in napovedi je velika: zaradi dodatnega poslabšanja zdravstvene krize bi se lahko pojavila potreba po dodatnih fiskalnih ukrepih, ki bi morali biti ciljno usmerjeni in začasni, da bi se zajezil izpad in podprlo okrevanje v letu 2021. Dodatna tveganja so povezana z aktivacijo nedavno izdanih državnih poroštev, ki so bila del svežnja izrednih ukrepov. Nadaljnja tveganja se nanašajo na stroške sodnih postopkov, ki potekajo, in preostale obveznosti javne službe, ki bi lahko poslabšale saldo, ko bodo dogovorjene. Negotovost glede polnega obsega retroaktivnega nadomestila za znižanja dodatnih pokojnin in sezonskih dodatkov, uvedena s predhodnimi pokojninskimi reformami, ostaja, saj sodna odločba državnega sveta iz leta 2020 še ni bila objavljena. Dodatno tveganje izhaja iz morebitnih dodatnih stroškov zavarovanja za posameznike brez zdravstvenega zavarovanja. Pozitivno je, da naj bi Grčiji zelo koristil mehanizem za okrevanje in odpornost, katerega namen je podpreti trajnostno gospodarsko okrevanje z zagotovitvijo obsežne finančne podpore za reforme in naložbe za spodbujanje rasti.

FINANCIRANJE DRŽAVE IN ANALIZA VZDRŽNOSTI DOLGA

Donosnost grških državnih obveznic ostaja nizka, vladne denarne rezerve pa so blizu ravni iz obdobja pred krizo. Organi so nedavno uspešno dokončali izdajo 15-letne obveznice. Razmiki v donosnosti dolgoročnih grških državnih obveznic ostajajo na zgodovinsko nizkih ravneh. Splošne državne denarne rezerve zdaj znašajo 34,5 milijarde EUR (konec septembra), stanje na računu denarnih rezerv pa ostaja nespremenjeno in znaša 15,7 milijarde EUR. Skupne splošne državne denarne rezerve bi

---

⁽⁷⁾ Napoved Komisije ne vključuje učinka načrtov za okrevanje in odpornost, saj je polno izvajanje odvisno od njihove pozitivne ocene s strani Komisije in potrditve z izvedbenim sklepom Sveta, pa tudi od doseganja mejnikov in ciljev. Poleg tega v napovedi Komisije niso upoštevani nobeni izdatki na podlagi mehanizma za okrevanje in odpornost, saj v osnutku proračunskega načrta taki projekti niso bili dovolj podrobno predstavljeni.

zadostovale za kritje približno dvoletnih potreb po financiranju tudi brez nadaljnjih izdaj obveznic.

Evropske institucije so opravile celovito revizijo okvira za vzdržnost dolga, kot je bila napovedana v 5. poročilu o okrepljenem nadzoru. Revidirani okvir vključuje osnovni scenarij, ki je usklajen z okvirom Komisije, ki se uporablja za oceno vzdržnosti dolga za vse države članice, in analizo scenarijev za posamezne države. Pri reviziji so uporabljeni na trgu temelječi kazalniki, ki so zlahka dosegljivi in pri razumevanju katerih ni težav, predpostavke pa so bolj usklajene s kratko- in srednjeročnimi tržnimi pričakovanji. Pri reviziji so upoštevane tudi predpostavke glede dolgoročne rasti in obrestne mere iz poročila o staranju prebivalstva za leto 2021. Analiza scenarija zajema tveganja, ki so še posebno pomembna za države z velikim dolgom, kot je Grčija.

Kljub poslabšanju kratkoročnih obetov osnovni scenarij kaže, da se bo začel delež javnega dolga v BDP znova zmanjševati. Kratkoročno naj bi se javni dolg povečal s 180,5 % BDP v letu 2019 na več kot 207 % BDP v letu 2020. Ker pa naj bi bili izredni fiskalni ukrepi, sprejeti med pandemijo, začasni in naj bi gospodarstvo v letu 2021 začelo okrevati, se za delež javnega dolga v BDP pričakuje, da se bo leta 2021 začel zmanjševati. Državne bruto potrebe po financiranju naj bi se v naslednjih 20 letih vrtele okrog 15 % BDP, nato pa naj bi se do leta 2060 zmanjšale na približno 13 % BDP. Rezultati te osnovne simulacije so podprti predvsem s predpostavljenimi ugodnimi pogoji financiranja, velikim deležem dolga, ki ga po nizkih stopnjah financirajo uradni posojilodajalci, in dolgo povprečno zapadlostjo preostalega dolga.

Dva alternativna scenarija kažeta, da bi višje stopnje refinanciranja poslabšale obete, še toliko bolj v povezavi z majhno rastjo, kar poudarja pomen nadaljevanja ambiciozne agende za rast. Osnovne predpostavke so izpostavljene negotovosti, ki se v obdobju, zajetem v napovedi, povečuje. Pogoji financiranja bi se lahko izkazali za manj ugodne od predpostavljenih, zlasti po srednjeročnem obdobju. Po scenariju z višjimi premijami za tveganja, v katerem so premije za tveganja povezane z višino dolga v srednje- in dolgoročnem obdobju, se sicer delež dolga zmanjšuje, vendar ostaja bistveno večji kot pri projekcijah v osnovnem scenariju. Tudi bruto potrebe po financiranju so večje in dolgoročno ostajajo nekoliko pod 20 % BDP. Po scenariju, po katerem je rast BDP manjša kot po osnovnem scenariju, poleg tega pa obstaja višja premija za tveganje, raven dolga dolgoročno ostaja visoka, bruto potrebe po financiranju pa od sredine 30. let tega stoletja presegajo 20 % BDP, kar torej kaže na preostala tveganja glede vzdržnosti. Po navedenem scenariju bi rast dolgoročno ostala pod rastjo euroobmočja, kar kaže na pomen izvajanja agende za rast, za katero je osnutek pripravila „Pissaridesova komisija“, organi pa so jo objavili avgusta 2020. Mehanizem za okrepanje in odpornost je priložnost za povečanje potencialne rasti z naložbami in reformami.

UPRAVLJANJE JAVNIH PRIHODKOV

Zakonodaja o lestvici dodatnih prejemkov za neodvisni organ za javne prihodke, ki je ključni korak k dokončanju njegove reforme človeških virov, je bila objavljena za javno posvetovanje in naj bi bila sprejeta do konca novembra 2020. Pričakuje se, da bo reforma okrepila zmožnost neodvisnega organa za javne prihodke, da zadrži visokousposobljeno osebje in privabi novo; ob koncu tretjega četrletja je imel namreč precej manj zaposlenih od ciljnega števila, določenega za konec leta 2019 (11 947 v primerjavi z 12 500). Organi so potrdili, da tekoči postopki zaposlovanja na ministrstvu za finance ne bodo negativno vplivali

na skupno zmogljivost neodvisnega organa. Pričakuje se, da bo celovita reforma človeških virov začela delovati do 1. januarja 2021.

Nadaljnji napredek je bil dosežen pri krepitvi okvira za boj proti tihotapljenju. Osnutek zakona je bil objavljen za javno posvetovanje in naj bi bil sprejet do novembra 2020. Vključuje določbe za okrepitev zmogljivosti operativnega koordinacijskega centra, ki usklajuje prizadevanja na področju boja proti tihotapljenju in je del neodvisnega organa za javne prihodke. S sprejetjem teh določb naj bi se dodatno olajšalo zaposlovanje njegovega osebja.

Na splošno je bil dosežen dober napredek pri izpolnjevanju ciljev, določenih za ključne kazalnike uspešnosti, vključno z izterjavo dolgov, delo za nadaljnjo okrepitev zmogljivosti neodvisnega organa za izterjavo in revizijo pa se nadaljuje. Pri več kazalnikih so bili doseženi boljši rezultati, kot je bilo pričakovati v sedanjih okoliščinah, delno zaradi znižanj za pravočasno plačilo davčnih dolgov, ki so bila uvedena po izbruhu pandemije.

Organi so sprejeli več posebnih ureditev za poravnavo davčnih obveznosti, ki so nastale med pandemijo. Te nove sheme se nanašajo na odloge plačila davka, ki so bili uvedeni na začetku pandemije, in olajšujejo ponovno vključitev v načrte za poravnavo plačil, ki so bili med pandemijo prekinjeni, glede na stroge kazni, ki bi sicer bile uporabljene na podlagi okvira, sprejetega leta 2019. Poleg tega je bila „druga priložnost“ ustvarjena tudi za načrte za poravnavo, ki so bili dogovorjeni pred začetkom veljavnosti okvira za poravnavo iz leta 2019. Shema naj bi šele začela delovati, pričakuje pa se, da se bo v zvezi z dolžniki izvedel ustrezen pregled razlogov za njihovo odpoved in preteklega izpolnjevanja obveznosti. Kar zadeva državna poroštva, ki so jih unovčile banke ter jih trenutno obdeluje in plačuje država v imenu prvotnih dolžnikov (glej finančni oddelek), so organi tudi oblikovali shemo za poravnavo, ki bo dolžnikom omogočila, da te dolgove državi odplačajo v do 120 obrokih. Glede ohranjanja plačilne discipline so organi pojasnili, da subjekti, ki bodo izstopili iz te izredne sheme, ne bodo upravičeni do vključitve v druge sheme za poravnavo in bo torej zoper njih opravljena izvršba. Izvajanje teh prizadevanj za izvršbo se bo skrbno spremljalo.

UPRAVLJANJE JAVNIH FINANC IN JAVNE NALOŽBE

Zaostalih plačil je od zadnjega poročila manj, vendar so potrebna vztrajna prizadevanja za izpolnitev ambicioznega cilja do konca leta. Čeprav zaostala plačila ostajajo nad ravnmi, predvidenimi v akcijskem načrtu iz oktobra 2019, so bili zaostanki, nastali v začetku leta 2020 tudi zaradi pandemije, odpravljeni, razen pri nerešenih pokojninskih zahtevkih, pri katerih se pričakuje, da bosta samodejna obdelava in dodelitev pokojnin v celoti izvedeni šele naslednje leto. Organi so potrdili cilj ničelnih zaostankov do konca leta 2020 v vseh sektorjih, razen za pokojninske zahtevke, vendar je ta cilj še vedno ogrožen, vključno zaradi ponovnega pojava pandemije. Glede na nepredvideno povečanje števila vlog za pokojnine zaradi pravnih in tehničnih dejavnikov se pričakuje, da bodo pokojninski zahtevki v celoti poravnani do decembra 2021.

Čeprav se zaostala plačila zmanjšujejo, še naprej nastajajo novi zaostanki, kar poudarja pomen izvajanja priporočil grškega računskega sodišča, posebne zaveze za sredino leta 2021, med katerimi je ključnega pomena okrepitev sistema notranje kontrole. Okrepitev sistema notranje kontrole bo ključna tudi za dobro upravljanje projektov, ki se bodo financirali na podlagi mehanizma za okrevanje in odpornost. Do konca leta naj bi

bil sprejet zakon o določitvi konceptualnega okvira za notranjo kontrolo. Trenutni izziv je doseganje polnega izvajanja njegove komponente upravljanja javnih financ v celotni javni upravi in zagotavljanje učinkovitega nadzora nad njim s strani ministrstva za finance. Za reformo bodo koristni nedavni ukrepi, ki jih je sprejelo grško računsko sodišče, srednjeročno pa pred kratkim začeta poenostavitve okvira za izvrševanje proračuna in plačilni postopek.

Posebna zaveza za sredino leta 2020 za vzpostavitev sistema enotnega zakladniškega računa je bila uspešno dokončana. Sistem enotnega zakladniškega računa deluje in ponuja pregled nad stanjem denarnih sredstev države, obenem pa je učinkovito orodje za spremljanje likvidnosti. Ministrstvo za finance je vzpostavilo posebno orodje za spremljanje napovedovanja denarnih sredstev subjektov, ki se bo uvajalo postopno.

Reforma enotnega kontnega računa, vključno z zavezama do sredine leta 2021 in sredine leta 2022, na splošno poteka po načrtih, njegovo izvajanje v proračunu za javne naložbe pa začenja napredovati. Po uvedbi upravne klasifikacije v redni proračun leta 2019 se trenutno pripravljata funkcionalna klasifikacija računa in okvir za smotrnostno pripravo proračuna. To so dobrodošle in ambiciozne reforme. Polno izvajanje enotnega kontnega računa v proračunu za javne naložbe začenja dobivati zagon. Koraki, sprejeti za zagotovitev njegove interoperabilnosti z osrednjim informacijskim sistemom, ki naj bi bila dokončno vzpostavljena do marca 2021, naj bi bistveno pospešili plačilni postopek. S tem se bodo tudi bistveno zmanjšale možnosti za nastajanje zaostankov. Izvajanje drugih ukrepov, vključno z aplikacijo za izdajanje e-računov za javna naročila in nadgradnjo centralnega plačilnega sistema za redni proračun, na splošno poteka v skladu z načrti.

Organi načrtujejo, da bodo pomembno reformo javnega naročanja sprejeli do konca leta. Reforma temelji na izkušnjah z izvajanjem pravil, uvedenih leta 2016, njen cilj pa je med drugim odpraviti opaženo veliko število postopkov z eno samo ponudbo ali naročil, oddanih izključno na podlagi najnižje ponujene cene. Prav tako nadalje racionalizira še vedno dolge postopke oddaje naročila. Reforma je ključna za zagotovitev hitrega črpanja razpoložljivih finančnih sredstev in podporo okrevanju. Vzporedno organi nadaljujejo digitalizacijo postopka in pripravljajo strategijo javnih naročil za obdobje 2021–2025, s katero naj bi podprli zeleni prehod in okrepili boj proti korupciji.

V pričakovanju obsežnih sredstev, ki naj bi jih Grčija prejela na podlagi naslednjega večletnega finančnega okvira, organi pripravljajo strateški nabor projektov za izbiro velikih infrastrukturnih projektov in nadaljujejo vzpostavljanje instrumenta za pripravo projektov. Strateški nabor projektov bo olajšal izbiro projektov nacionalnega pomena, usklajeval pa se bo na ravni predsedstva vlade, tj. zunaj osnovne strukture resornih ministrstev. Instrument za pripravo projektov naj bi pospešil pripravo projektov, vključenih v strateški nabor projektov, tako da bi jih učinkovito vodil od idejne zasnove do izvedbe. Instrument bo vzpostavljen v okviru grškega sklada za razvoj premoženja, pri čemer bodo uvedeni ustrezni zaščitni ukrepi za zagotovitev, da bo sklad še naprej neodvisno izvajal svoje obstoječe osrednje naloge. Kot strateška partnerica ga bo podpirala mednarodna finančna institucija. Akcijski načrt za okrepitev spremljanja in napovedovanja proračuna za javne naložbe se na splošno izvaja po načrtih.

SOCIALNO VARSTVO

Organi dobro napredujejo pri dokončevanju organizacijske in institucionalne ureditve enotnega sklada za socialno varnost (e-EFKA), ki je posebna zaveza za konec leta 2020.

Funkcije javnega sektorja in dodatnega pokojninskega sklada so že bile združene, tudi s fizično selitvijo pisarn; preostala selitev zadeva zaposlene v nekdanjem skladu za kmete (OGA), ki naj bi bila v celoti izvedena do konca leta. Tudi digitalna obdelava vlog za pokojnino poteka v skladu s cilji. Hitrost obdelave naj bi se zaradi težav z razpoložljivostjo podatkov do marca 2021 upočasnila, po tem pa bi se morala znova pospešiti.

Grčija krepi pripravljenost zdravstvenega sistema za sedanje nujne razmere v zdravstvu, pri čemer se za ključno kaže izvajanje celovitega in učinkovitega primarnega zdravstvenega varstva, ki je posebna zaveza. Več kot 160 zdravstvenih domov lahko zdaj sprejema paciente s simptomi okužbe s koronavirusom, na območju Aten pa so bile vzpostavljene dodatne ambulante. Organi tudi krepijo zmogljivosti za testiranje in zaposlujejo novo potrebno osebje. Kar zadeva uvajanje reforme primarnega zdravstvenega varstva, ki se je začelo leta 2018, nameravajo organi v kratkem razširiti registracijo pacientov prek zdravstvenih domov, obenem pa jim zagotoviti večjo možnost izbire med ponudniki. Popolna uporaba elektronskih zdravstvenih kartotek, ki trenutno še ne delujejo v celoti, bo ključna za preprečevanje tveganja podvojenih obiskov in selektivne izbire s strani pacientov na podlagi tega okvira. Nadzorna funkcija se bo verjetno izvajala s spodbudami, ki so mehkejše orodje v primerjavi s tistim, kar je bilo uzakonjeno z reformo iz leta 2017, in bo zahtevala skrbno načrtovanje. Organi so se zavezali, da bodo novi pravni okvir dokončali do objave 10. poročila o okrepljenem nadzoru, ki je predvideno za sredino leta 2021. Priporoča se, da organi začasno ustavijo vrnitev na način zagotavljanja primarnega zdravstvenega varstva z zasebnimi zdravniki, kot se je izvajal pred reformo (ter je temeljil na sistemu „plačila za storitev“ in zgornji meji 200 obiskov) in za katerega se je izkazalo, da ranljivim pacientom omejuje dostop do zdravstvenega varstva.

Sredstva, ki jih je treba vrniti, so še vedno visoka, vendar se izvajajo ukrepi za izboljšanje njihove izterjave in omejitev nastajanja novih terjatev. Organi so sprejeli zakonodajo, ki naj bi omogočila izterjavo sredstev, ki jih je treba vrniti za zdravila za leto 2019, ter začetek izterjave sredstev, ki jih morajo ponudniki vrniti za leti 2018 in 2019. Organi izvajajo dodatne korake za spopadanje s čezmerno uporabo zdravstvenih storitev, ki jo spodbuja ponudba, saj to obremenjuje zdravstveni sistem in povečuje finančno breme za paciente, vključno z vzpostavitvijo dodatnih terapevtskih protokolov in večjim poudarkom na pogajanjih o cenah. Vendar se zdi, da so za učinkovito spopadanje s povpraševanjem, ki ga spodbuja ponudba, potrebne temeljitejše spremembe. Organi trenutno ne razmišljajo o tem, da bi v opredelitev vračila sredstev uvedli elemente delitve tveganja, s čimer bi se povečale spodbude za izvajanje strukturnih ukrepov.

Centralizirano javno naročanje za odhodke za zdravstveno varstvo, ki je posebna zaveza za sredino leta 2022, napreduje kljub sedanjim razmeram. Organi napredujejo pri izpolnjevanju tega cilja, pri čemer naj bi bil vmesni cilj 30 % centraliziranega javnega naročanja dosežen do prvega četrtertletja 2021. Organi so se tudi dogovorili, da bodo januarja 2021 znova aktivirali orodje za opazovanje cen in do konca leta 2020 sprejeli nov pravni status nacionalnega osrednjega organa za javno naročanje v zdravstvu.

Posebni zavezi za reformi subvencij za prevoz in nadomestil za invalidnost se na splošno izvajata v skladu z dogovorjenimi časovnimi okviri, medtem ko je treba dokončanje aktivacijskega elementa sheme socialno-solidarnostnega dohodka ponovno zagnati. Kar zadeva subvencije za prevoz, ki so posebna zaveza za sredino leta 2020, je bila sekundarna zakonodaja, ki omogoča redno in objektivno povračilo za subvencionirane vozovnice za javni prevoz za ranljive skupine, vključno z invalidi in člani velikih družin, sprejeta oktobra 2020, medtem ko se sekundarna zakonodaja, s katero bodo določene višine nadomestila za glavne

prevoznike, še pripravlja. Dokument o politiki za pregled nadomestil za invalidnost, ki je posebna zaveza za leto 2021, se dokončuje, pilotni projekt pa naj bi se začel marca 2021. Vendar so se v zvezi z zagotavljanjem storitev ponovnega vključevanja na trg dela za upravičence do sheme zjamčenega minimalnega dohodka načrti za oceno ugotovitev pilotnega projekta iz leta 2019, ki je bil izveden v več občinah, da bi se zagotovile smernice za njegovo izvajanje na nacionalni ravni, ustavili zaradi izbruha koronavirusa. Organi načrtujejo, da bo zagotavljanje storitev na nacionalni ravni uvedeno aprila 2021.

GIBANJA V FINANČNEM SEKTORJU

Čeprav so razmere, za katere je značilna spodbujevalna denarna politika, grškim bankam omogočile, da izkoristijo ugodne likvidnostne razmere, se pričakuje, da se bo že zdaj majhna dobičkonosnost bank zaradi gospodarskih učinkov pandemije v prihodnosti še zmanjšala. Začasno razrahljanje zahtev glede zavarovanja za kreditne posle in pogoje za ciljno usmerjene dolgoročneje operacije refinanciranja v Eurosistemu je bankam omogočilo povečanje denarnih rezerv. K temu je dodatno prispevalo povečanje vlog od marca, ki so ga spodbudila predvsem podjetja, ki so med pandemijo želela akumulirati likvidnost, podprlo pa ga je manj izrazito, vendar stalno naraščanje vlog gospodinjstev. Kar zadeva dobičke, je bila donosnost lastniškega kapitala bank v prvi polovici leta 2020 še naprej ena od najnižjih na euroobmočju, pričakuje pa se še dodatni pritisk nanjo zaradi visokih rezervacij za posojilne izgube, negotovosti v zvezi z novimi posojili podjetjem naslednje leto in mešanim vplivom sedanjega listinjenja nedonosnih posojil, kar bo – poleg pozitivnega učinka na stroške tveganja bank – vplivalo na njihove čiste prihodke iz obresti. Nizka dobičkonosnost lahko skupaj s stroški prihajajočega listinjenja in postopnim prenehanjem prehodnih bonitetnih ureditev pomeni izzive za kapitalski položaj bank, pri tem pa naj bi se povečalo zanašanje na sredstva, povezana z državo. Povprečni količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala bank na konsolidirani podlagi je konec junija 2020 znašal 14,7 % tveganju prilagojene aktive, kar je nad minimalnimi kapitalskimi zahtevami.

Zmanjševanje nedonosnih posojil se je v prvi polovici leta 2020 nadaljevalo, čeprav počasneje kot prej, in je bilo podprto z bančnimi moratoriji na odplačilo posojil, ki naj bi se iztekli konec leta. Delež nedonosnih posojil se je še naprej postopno zmanjševal in je junija 2020 dosegel 36,7 %, pri čemer je bil še vedno največji na euroobmočju. Moratoriji na odplačilo dolga so bili skupaj z vzpostavljeno začasno nadzorno prožnostjo do zdaj bistveni pri zaščiti bilanc bank pred vplivom pandemije na kreditno tveganje, povezano z njihovim portfeljem posojil. Vendar velik delež donosnih posojil bank z moratoriji kaže na precejšnje tveganje povečanih potreb po oblikovanju rezervacij po izteku moratorijev in poslabšanja ustreznih kazalnikov kakovosti sredstev, notranja zmogljivost bank za uspešno prestrukturiranje posojil pa ostaja izziv. Banke so začele prilagajati svoje strategije zmanjševanja nedonosnih posojil, vendar bodo do zdaj knjižene rezervacije za posojilne izgube morda le delno zajele končni učinek pandemije na kakovost sredstev bank. Ključni element strategije bank za reševanje nedonosnih posojil je še vedno nadaljevanje listinjenj v okviru sheme Hercules, ki naj bi bila končana v prvi polovici leta 2021.

Organi so uspešno izvedli ali podaljšali podporne ukrepe za ohranitev dostopa do finančnih sredstev za podjetja, prizadeta zaradi koronavirusa. Grška razvojna banka izvaja jamstveno shemo in subvencijo obrestne mere za nova posojila podjetjem, ki se zdita uspešni pri podpori bančnega kreditiranja velikih podjetij ter v zadnjem obdobju tudi malih in srednjih podjetij. Posledično je letna stopnja rasti bančnega kreditiranja nefinančnih družb septembra 2020 dosegla 8,3 %, kar je največ od sredine leta 2009. Nasprotno so se posojila

gospodinjstvom še naprej krčila, čeprav počasneje kot v zadnjih četrletjih. Nominalne posojilne obrestne mere so se še naprej zniževale in se pri nefinančnih družbah ustalile blizu zgodovinsko nizkih ravni.

Spodaj opisani ukrepi se spremljajo in ocenjujejo kot del stalne zaveze na področju finančne politike:

- **Organi po sprejetju novega zakona o insolventnosti pripravljajo sekundarno zakonodajo in potrebno infrastrukturo.** V zakonu je predvideno sprejetje približno 53 upravnih sklepov, kar je zahtevna naloga. Ker začne zakon veljati januarja 2021, nameravajo organi proces dokončati postopno – skupaj z razvojem zadevne elektronske platforme – do konca decembra 2020. Delo v zvezi s ključnimi ministrskimi odločbami na področju subvencije za posojila, mehanizma prodaje s povratnim najemom in algoritma za izračun predlogov za prestrukturiranje bo imelo prednost, organi pa so se zavezali, da bodo evropskim institucijam do sredine novembra predložili izpopolnjene osnutke. Novi insolvenčni okvir je pomemben korak naprej, njegova učinkovitost pa bo odvisna od kakovosti njegovega izvajanja. Potrebno bo pozorno spremljanje, zlasti v zvezi z vplivom novega mehanizma za zunajsodno prestrukturiranje nedonosnih posojil ter davčnimi in finančnimi učinki nove sheme prodaje s povratnim najemom in enoletnim obdobjem pred odpustom dolga, predvidenim v nekaterih primerih. Bistveno je, da sta celotni pravni okvir, vključno s sekundarno zakonodajo, in potrebna infrastruktura vzpostavljena pravočasno za začetek veljavnosti novega zakona o insolventnosti, da se zagotovi uspešen začetek delovanja novega okvira ter odvrnejo morebitni nenamerni negativni učinki na finančni sektor in plačilno kulturo na splošno.
- **Organi so sprejeli nabor novih določb, da bi omogočili odpravljanje starih zaostankov pri obravnavi zadev v zvezi z insolventnostjo gospodinjstev.** V zakonodaji je določen fiksni časovni okvir za predstavitev oddaljenih datumov sodne obravnave na zgodnejši čas. Organi pričakujejo, da bosta zamenjava datumov in predložitev vse zadevne dokumentacije izvedena do tretjega četrletja 2021, kar bi sodiščem omogočilo, da vse zadeve obravnavajo do aprila 2022. Ker bo izvajanje odvisno od zmogljivosti posameznih sodišč za obravnavo zadev, je potrebno pozorno spremljanje. Uspeh teh določb bo odvisen od sposobnosti organov za odpravljanje pomanjkanja osebja in spopadanje z infrastrukturnimi izzivi.
- **Organi so sprejeli tudi prvi sveženj ukrepov za izboljšanje funkcionalnosti in uporabniške prijaznosti platforme za e-dražbe.** Ukrepi olajšujejo elektronsko izmenjavo ustreznih dokumentov prek platforme za e-dražbe. Organi so v zvezi z nadaljnjimi ugotovljenimi težavami, večinoma povezanimi z mehanizmom za prilagoditev pridržane cene in interoperabilnostjo platforme za e-dražbe z drugimi državnimi zbirkami podatkov, potrdili, da bodo obravnavane v okviru pregleda zakona o civilnem postopku. Osutek revidiranega zakona bo končan na začetku leta 2021, kar je nekoliko pozneje, kot je bilo prvotno predvideno, vendar pred septembrom 2021, ko naj bi začel veljati. Organi so se zavezali, da bodo novembra 2020 predložili poročilo o napredku.
- **Izvajanje dogovorjenega načrta za reševanje unovčenih državnih poroštev poteka dobro, čeprav zaostanek pri unovčenih poroštvih ostaja precejšen.** Obravnava in plačilo zahtevkov za tretje četrletje leta 2020 sta bila pospešena po pomanjkljivostih, ugotovljenih v času zapore. Po spremembi zadevnega pravnega okvira na začetku junija repozitorij elektronskih datotek deluje, interoperabilnost z lokalnimi davčnimi uradi pa je

v fazi testiranja. Organi tudi izvajajo postopke za zaposlitev 30 novih delavcev, ki bi morali začeti delati novembra. Po pričakovanjih naj bi ti pomembni koraki zagotovili predvideno precejšnjo pospešitev reševanja zaostankov pri unovčenih poroštvih do konca leta 2020.

- **Septembra je bila izglasovana omejena sprememba primarne zakonodaje o odloženih davčnih odbitkih za zaščito sposobnosti kapitala bank za pokrivanje izgube v vseh primerih, vključno z reševanjem.** Poteka delo v zvezi z nadaljnjimi tehničnimi vidiki v obliki sekundarne zakonodaje, da bi začeli delovati vsi vidiki okvira, vključno v okviru reševanja in posebne likvidacije.

Grški sklad za finančno stabilnost si je še naprej prizadeval za podporo sistemskim bankam zaradi izzivov, ki jih je prinesla pandemija. Sklad je sistemske banke podprl pri pripravi posodobljenih načrtov za zmanjševanje nedonosnih posojil in preoblikovanju podjetij (prenos na odvisno družbo („hive-down“)). Sklad tudi ponovno preučuje pričakovanja delničarjev za upoštevanje različnih učinkov pandemije.

TRG DELA

Grški trg dela se je po izbruhu koronavirusa izkazal kot posebno odporen, vendar dolgo trajanje pandemije pomeni resna tveganja za zaposlovanje, zaradi česar je treba dodatno okrepiti aktivne programe trga dela. K ugotovljeni odpornosti trga dela je prispevalo hitro sprejetje izrednih ukrepov za podporo podjetjem in zaščito delovnih mest. Če se pandemija ne bo umirila, pa se lahko zgodi, da bo prestrukturiranje v najbolj prizadetih sektorjih neizogibno. Za podporo takih procesov prestrukturiranja in preprečitev hitre rasti brezposelnosti sta potrebna uspešno delujoča javna služba za zaposlovanje in učinkovit sistem aktivnih politik trga dela. Čeprav se nekateri aktivni programi trga dela krepijo, so zmogljivosti celotnega sistema še vedno omejene, kar je skupaj z motnjami zaradi pandemije povzročilo zamude pri sedanjem izvajanju reform. Zlasti je bil napredek omejen pri sprejemanju novega modela izvajanja politik in sistematičnem zagotavljanju storitev ponovnega vključevanja na trg dela prejemalec z jamčenega minimalnega dohodka.

Vlada je predstavila predloge za posodobitev več vidikov zakonodaje na področju trga dela. V zakonodaji, o kateri trenutno potekajo posvetovanja s socialnimi partnerji, so predvidene precejšnje spremembe in posodobitev, med drugim, pravil o delovnem času in letnem dopustu, delovnopravne zakonodaje, odpuščanj in sindikalnega prava. Določena sta tudi podaljšanje očetovskega in starševskega dopusta ter institucionalizacija dela na daljavo, s čimer se nacionalna zakonodaja na področju trga dela približuje dobrim praksam EU. Kodifikacija zakonodaje na področju trga dela, ki je posebna zaveza za konec leta 2020, je bila preložena zaradi pandemije, vendar se še vedno pričakuje, da bo sprejeta do konca leta 2020.

PROIZVODNI TRGI IN KONKURENČNOST

Organi napredujejo pri večini posebnih zavez za sredino leta 2020 v okviru licenciranja naložb in ostajajo zavezani izvajanju razširjenega programa reform. Pričakuje se, da bodo do konca novembra v javno posvetovanje predložili predlog zakona o poenostavitvi postopkov licenciranja v večini sektorjev, ki do zdaj še niso bili reformirani, poleg tega so oblikovali časovnico za dokončanje poenostavitve postopkov licenciranja naložb v vseh preostalih dejavnostih do junija 2021. Hkrati še naprej poenostavljajo in natančneje opredeljujejo področja, povezana z že reformiranimi sektorji. Na področju inšpekcijskih

pregledov se pričakuje, da se bodo vsa začetna orodja na dogovorjenih treh prednostnih področjih hitro začela uporabljati skupaj s celovito uvedbo usposabljanja. Preostali elementi za zagotavljanje učinkovitega izvrševanja in skladnosti na teh področjih naj bi bili v celoti obravnavani do aprila 2021, sočasno z uvedbo okvira za inšpekcijske preglede na preostalih štirih področjih, ki naj bi bila končana do konca leta 2021. Uspešno dokončanje preostalega dela je močno odvisno od pravočasnih prispevkov vseh udeleženih ministrstev in zavezanosti vseh deležnikov. Popolna vzpostavitev zadevnega informacijskega sistema, ki je ključen za podporo novega okvira za licenciranje naložb, zaradi pravnih izzivov še naprej zamuja.

Organi napredujejo pri izvajanju ključnih reform poslovnega okolja, začelih v okviru programov. Dosežen je bil napredek pri certificiranju zunanjih okoljskih ocenjevalcev in inšpektorjev ter pri pravnem okviru v zvezi s turizmom za njegovo usklajitev z načeli reforme licenciranja naložb. Nadaljujejo se prizadevanja za dodatno olajšanje poslovanja. Poleg znatnih izboljšav insolvenčnega okvira in okvira za reševanje sporov ter prihajajoče reforme javnega naročanja (glej zgoraj) so organi izboljšali in pospešili postopek vračila davka na dodano vrednost. Namen ključnih intervencij, načrtovanih do marca 2021, je racionalizirati in pospešiti upravne procese, vključno s tistimi, ki so povezani z gradbenimi dovoljenji, zagonskimi podjetji, električnimi priključki in registracijo premoženja. Poleg tega organi s tehnično podporo Komisije, zagotovljeno prek Svetovne banke, načrtujejo dodatne ukrepe na ključnih področjih. Vlada je sprejela tudi nadaljnje ukrepe za reformo proizvodnih trgov in izboljšanje nadzora trga. Namen predloga zakona, ki je bil parlamentu predložen na začetku novembra, je med drugim poslovnim uporabnikom zagotoviti pravičnost in preglednost na področju e-trgovanja, obenem pa omogočiti učinkovitejše mehanizme za nadzor trga in učinkovitejši nadzor nedovoljene trgovine ter pod nekaterimi pogoji razširitev nedeljskega trgovanja na drobno na trgovine in tržnice na prostem.

Kljub napredku pri vzpostavljanju nove strategije za spodbujanje trgovine in neposrednih tujih naložb ostajajo institucionalne ureditve nepopolne, kar ovira prizadevanja za povečanje ekstroverzije in potenciala Grčije v ključnih sektorjih in na ključnih izvoznih trgih. Nova strategija ministrstva za zunanje zadeve, ki naj bi okrepila izvozni potencial države in olajšala vhodne neposredne tuje naložbe, še ni bila objavljena. Vzpostavitev potrebnih upravljavskih struktur bi bila ključna za hiter začetek prilagajanja časovnega načrta, da bi odražal nove prednostne naloge, in za nadaljnja prizadevanja za poenostavitev, tudi na predcarinski ravni. Medtem organi napredujejo pri digitalnih pobudah za podporo e-trgovanja in razpisnih postopkih za projekte za spodbujanje izvoza, zlasti za integrirani sistem enotnega okenca, ki je bil uveden oktobra ter s katerim bodo avtomatizirani uvozni in izvozni postopki.

Organi so napredovali na področju kart gozdov in katastrskega kartiranja. Kar zadeva karte gozdov, jih je bilo preostalih 80 % pripravljenih do oktobra 2020 in bodo postopno naložene za javno posvetovanje. Organi so se zavezali, da bodo vse preostale karte naložili do decembra 2020, ratifikacija vseh kart gozdov pa bo končana do julija 2021. Čeprav je bilo treba prvotni cilj 45-odstotne pokritosti katastrskega kartiranja zaradi pandemije in drugih tehničnih težav odložiti do decembra 2021, bodo organi parlamentu predložili predlog zakona za pospešitev zbiranja preostalih pravic, ki naj bi bil sprejet novembra 2020. Do oktobra 2020 je bilo dokončanih 35 % katastrskih kart. Razpis za digitalizacijo hipotekarnih listin je pripravljen, da bo objavljen, ko bo zagotovljeno financiranje.

Pričakuje se, da bo katastrska agencija popolnoma delujoča do konca leta 2021, kar je v skladu s časovnim načrtom za katastrski projekt. To je pozneje, kot je bilo predvideno v prvotni zavezi za sredino leta 2020, ter je posledica zamud zaradi pandemije in tudi prej.

Imenovanje vodstvene ekipe je dokončano in zaposlovanje migracijske ekipe, potrebne za izvedbo prehoda z uradov za hipoteke na katastrske urade, napreduje nemoteno.

Pomembna reforma trga energije je bila dosežena, ko je 1. novembra začel delovati ciljni model, ki je posebna zaveza za sredino leta 2020, kar je velik korak k izpolnjevanju obveznosti Grčije na podlagi pravnega reda EU na področju energetike. Nova oblika trgov z ločenimi elementi za dan vnaprej, znotraj dneva in za izravnavo naj bi omogočila boljše oblikovanje cen ter širšo udeležbo in dostopnost trga za različne storitve. Nova oblika trga je združljiva z drugimi trgi EU, kar omogoča prihodnje povezovanje s sosednjim italijanskim in bolgarskim trgom. Pomembna bodo prizadevanja za zagotovitev, da so izkrivljanja na veleprodajnem trgu popolnoma odpravljena ter da se trg učinkovito spremlja glede tržne moči prvotnega operaterja in popolnoma uskladi s pravnim redom EU na področju energetike.

Organi so 23. oktobra predložili končni predlog rešitve za odpravo protimonopolnih pomislekov v zvezi s proizvodnjo električne energije iz lignita v javni družbi za oskrbo z električno energijo, kar je ključni korak k izpolnitvi te posebne zaveze. Vendar Komisija še vedno čaka na končno odobritev organov za začetek preizkušanja predlagane rešitve na trgu, tako da bi se lahko ukrepi na trgu izvedli leta 2021. Z izvedbo rešitve bi bila izpolnjena posebna zaveza in izvršena stara odločba sodišč EU. Zaradi zelo kratkega roka za izvedbo rešitve evropske institucije grške organe spodbujajo, naj v naslednjem obdobju poročanja učinkoviteje sodelujejo.

Nadaljeval se je napredek na drugih področjih energetske politike, medtem ko je za odpravljanje strukturnega primanjkljaja na računu za obnovljive vire energije potreben trajnosten pristop. Pomisleki glede stanja na računu za obnovljive vire energije naraščajo, in glede na cilje Grčije v zvezi s povečanjem uporabe obnovljivih virov energije je pomembno oblikovati predvidljiv in trden pristop, ki ni odvisen od *ad-hoc* intervencij in je popolnoma skladen z zakonodajo EU. To vključuje ohranjanje ravni in pogojev v zvezi s projekti za energijo iz obnovljivih virov, ki jim je bila dodeljena podpora. Grčija nadaljuje razgradnjo elektrarn na lignit, pri čemer bo letos iz omrežja odklopljenih več elektrarn. Organi so izvedli javno posvetovanje o krovnem načrtu za prehod, ki je podlaga za teritorialne strategije in prihodnje reforme za pomoč območjem, prizadetim zaradi razgradnje elektrarn na lignit, do konca leta 2023.

Organi kot prvi korak k reorganizaciji javnih železniških podjetij izboljšujejo upravljanje usmerjevalnega odbora, pristojnega za racionalizacijo izvajanja železniških projektov. Usmerjevalni odbor zagotavlja strateški nadzor in smernice ter usklajuje pripravo akcijskega načrta za železnice. Prvi osnutek časovnega načrta za preoblikovanje dveh podjetij z vmesnimi koraki bo pripravljen do konca decembra.

GRŠKA DRUŽBA ZA UPRAVLJANJE PREMOŽENJA IN DELEŽEV TER PRIVATIZACIJA

Družba je konec septembra 2020 izdala letno poročilo in finančne rezultate za leto 2019, ki so pokazali znatno izboljšanje finančnih postavk v večini njenih odvisnih družb in njenih lastnih finančnih rezultatih za leto 2019. Čeprav se pričakuje, da bo na rezultate za leto 2020 vplivala pandemija, se zdi, da so upravljavska in operativna izboljšanja njenega portfelja družb povečala njihovo sposobnost, da prebrodijo vpliv pandemije.

Nadaljevalo se je delo, povezano s posebnimi zavezami. Kar zadeva izvajanje strateškega načrta družbe, (i) organi posodablajo ministrske smernice, ki očrtujejo splošno vizijo vlade

in pričakovanja od družbe, kar naj bi bilo končano do konca leta 2020. Strateški načrt bo posodobljen po izdaji ministrskih smernic. (ii) Družba in podjetja v državni lasti opravljajo naslednjo fazo izvajanja mehanizma usklajevanja: izjavo o zavezah, v kateri bodo navedeni finančni, operativni in drugi cilji podjetij v državni lasti, ki naj bi bila dokončana do decembra 2020. Poleg tega so organi izrazili namero, da nadaljujejo s pripravo pogodb o izvajanju, ki določajo obveznosti javne službe za omejeno število podjetij v državni lasti. Pregled upravnih odborov podjetij v državni lasti bo kmalu končan, saj manjka le še pregled upravnega odbora enega od trinajstih podjetij v državni lasti, in sicer grške organizacije za razstave (HELEXPO), ki bo po pričakovanjih končan do decembra 2020. Prenos olimpijskega atletskega centra, ki se je izkazal za zelo zapleten, kljub zaostankom napreduje. Priprave za razpis so bile dodatno podaljšane in naj bi bile po novem končane do novembra 2020, medtem kot vzdrževalna dela potekajo.

Organi so za vzpostavitev instrumenta za pripravo projektov na način, ki bo čim bolj povečal njegov prispevek k pospežitvi črpanja sredstev EU v Grčiji, predlagali pooblastitev grškega sklada za razvoj premoženja za prevzem te funkcije. To novo pooblastilo sklada bi pomenilo povečanje njegovega števila zaposlenih in njegove odgovornosti. Pomembno bo zagotoviti, da dodelitev tega pooblastila skladu ne bo vplivala na sposobnost družbe za izvajanje osnovnega pooblastila in na njeno neodvisnost.

Dokaj dober napredek je bil dosežen pri številnih transakcijah, vključenih v načrt razvoja premoženja, pri nekaterih transakcijah pa je nastala zamuda, ki jo je delno povzročila pandemija.

- **Dve transakciji sta skoraj končani.** Organi so si še naprej močno prizadevali za izpolnitev osnovnih pogojev za finančni zaključek transakcije v zvezi z družbo *Hellinikon*. Po odločbi državnega sveta z dne 18. septembra o zavrnitvi tožbe za razglasitev ničnosti v zvezi z aktualnim razpisom za podelitev licence za igralnico je bila odprta pot za finančni zaključek transakcije. Ostaja še nekaj nerešenih sodnih zadev, ki naj bi bile obravnavane novembra 2020. Kljub nekaj tehničnim težavam naj bi bila *koncesija za marino Alimos* finančno zaključena pred koncem leta.
- **Čeprav je bil napredek pri aktualnih ukrepih, potrebnih za *koncesijo za avtocesto Egnatia*, v zadnjih mesecih počasnejši od pričakovanega, so organi v zadnjem času naredili precejšnje korake k zaključku te transakcije.** Zlasti je bilo na začetku novembra dokončano in je začelo delovati precejšnje število cestninskih postaj, še več pa naj bi jih bilo dokončanih in bi začele delovati pred datumom predložitve zavezujočih ponudb, načrtovanim za 11. december, poleg tega se je ministrstvo za infrastrukturo zavezalo, da bodo vse cestninske postaje začele delovati pred začetkom veljavnosti koncesijske pogodbe. S tem naj bi bil zagotovljen tok prihodkov za projekt in dokazano, da so organi zavezani njegovemu nadaljevanju. Poleg tega je bilo v zadnjih dveh mesecih doseženega nekaj napredka v zvezi z deli, potrebnimi za podelitev licenc za preostalih 14 predorov. Nadaljevalo se bo pozorno spremljanje.
- **Napredek je bil dosežen pri več drugih tekočih transakcijah.** To vključuje transakcijo *javne družbe za prodajo plina – infrastrukturne enote*, v zvezi s katero je regulativni organ za energijo razjasnil tarifni okvir za operaterje distribucijskega sistema ter obseg sredstva za zagotovitev, da to ostane usklajeno in privlačno sredstvo. Oktobra je bila končana faza poziva k prijavi interesa za tri *regionalna pristanišča* in *podzemno skladišče zemeljskega plina Južna Kavala*, za katerega so vlagatelji pokazali veliko zanimanja.

- **Nekatere transakcije je bilo treba po precejšnjem padcu vrednosti kapitalizacije sredstev zaradi pandemije odložiti.** To zlasti velja za družbo *Hellenic Petroleum*, ki je že prej utrpela znatne zamude po neuspehu prvega razpisa sredi leta 2019, zato se je skladu zdaj zdelo ustrezno, da začetek transakcije odloži. Podobno je bila preložena *prodaja 30 % mednarodnega letališča v Atenah*, sklad pa bo določil nadaljnje korake, ko se bodo razmere izboljšale, kar bo verjetno konec leta 2021.

Zunaj okvira načrta razvoja premoženja, ki ga izvaja sklad, si organi prizadevajo za odpravo dolgoletnih slabosti nekaterih podjetij v državni lasti. To vključuje reševanje strukturnih težav družbe *Hellenic Aerospace Industry (HAI)* ter nadaljevanje prodaje premoženja družbe *Hellenic Vehicle Industry (ELVO)*, tj. družbe v posebni likvidaciji. Organi sprejemajo tudi ukrepe za rešitev vprašanj, ki so se pojavila v okviru izterjave nezdružljive državne pomoči v skladu z dolgo nazaj sprejetimi sklepi Komisije (prodaja premoženja družbe za proizvodnjo feroniklja *Larco* in podpora javni nepremičninski družbi (ETAD) v zvezi s prejšnjim premoženjem družbe *Hellenic Shipyards*).

JAVNA UPRAVA IN ELEKTRONSKO UPRAVLJANJE

Organi so pri reformah v javni upravi dosegli dodatni napredek. Posodobitev upravljanja človeških virov dobro napreduje, saj je velika večina subjektov javnega sektorja že dokončala digitalne organigrame, kar je posebna zaveza za konec leta 2020. Do konca oktobra je več kot 80 % subjektov sektorja država izpolnilo digitalne organigrame, in organi pričakujejo, da bodo skoraj vsi subjekti nalogo končali do konca leta 2020. Napredujeta tudi priprava opisov delovnih mest ter vzpostavitev povezav med opisom delovnega mesta in osebo na zadevnem delovnem mestu, kar bo omogočilo povezavo z enotnim plačilnim organom do konca tega leta. Nadaljevali sta se depolitizacija in profesionalizacija javne uprave, saj je začel veljati enotni izbirni postopek za delovna mesta višjega vodstva v subjektih javnega sektorja, ki zdaj zajema velik del vseh subjektov sektorja država. Imenovani so bili vsi stalni sekretarji. Organi so napredovali tudi pri več drugih ukrepih, ki jih je treba izvesti do konca leta, kar vključuje dokončanje zakona za nadaljnjo krepitev vrhovnega sveta za izbor javnih uslužbencev (ki naj bi bil novembra objavljen za javno posvetovanje) in dokončanje kroga ocenjevanja uspešnosti za leto 2019.

Organi sprejemajo ukrepe za nadzor velikosti javnega sektorja. V letu 2020 razvoj stalnega in začasnega osebja ostaja v skladu z načrti zaposlovanja. Vendar je pričakovano zmanjševanje začasnih delovnih mest po njihovem preoblikovanju v stalna delovna mesta počasno, zato je treba okrepiti prizadevanja, da bo zmanjšanje razvidno iz podatkov o zaposlenih ob koncu leta 2020. Organi si prizadevajo za določitev letne zgornje meje za začasno osebje do konca leta 2020. V poskusu, da bi se kaj naučili iz izkušenj, dokumentirajo odstopanja od zaposlitvenih postopkov in enotne plačne lestvice, pri čemer so na začetku osredotočeni na obdobje od julija 2019, predhodna leta pa bodo zajeta v drugi fazi.

Organi za povečanje pravne varnosti in izboljšanje dostopa do pravnega varstva pripravljajo kodifikacijo zakonodaje o trgu dela, kar je posebna zaveza za konec leta 2020, ter so opredelili nadaljnja področja za kodifikacijo. Ta proces se razlikuje od posodobitve nekaterih vidikov zgoraj omenjene zakonodaje na področju trga dela, in zaradi pandemije zamuja. Novi delovnopravni zakon bo po pričakovanih sprejet do konca leta 2020. Letni načrt kodifikacije za leto 2021, ki ga je sprejel svet ministrov, vključuje ambiciozen program, tudi v zvezi s prostorskim in urbanističnim načrtovanjem, trgovanjem z

blagom in storitvami, pobiranjem javnofinančnih prihodkov in financiranjem političnih strank.

Organi napredujejo pri ključnih reformah za izboljšanje digitalne uspešnosti Grčije, pri čemer sta jim v pomoč celovita digitalna strategija, ki je v pripravi, in novosprejeti enotni pravni okvir za elektronsko upravljanje. V novi nacionalni digitalni strategiji („digitalni bibliji“), ki naj bi bila kmalu predložena v javno posvetovanje, so očitani ambiciozen grški program digitalne preobrazbe in prednostne naloge pri reformah za naslednja štiri leta. Zakon o elektronskem upravljanju je bil sprejet 22. septembra 2020 in za Grčijo pomeni ključni mejnik v zvezi s prenosom direktive EU o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah. Organi nameravajo kmalu predstaviti akcijski načrt za ukrepe, potrebne za popolno operacionalizacijo novega zakona.

Evidentiran je bil viden napredek pri poenostavitvi in digitalizaciji procesov in podatkov v javnem sektorju, interoperabilnosti javnih sistemov in registrov, digitalnem izpopolnjevanju in vprašanih povezljivosti. Prizadevanja za poenostavitev in digitalizacijo procesov se nadaljujejo z izvajanjem nacionalnega programa za poenostavitev postopkov, zlasti na področju prometa in pravosodja. Organi so na dobri poti pri izvajanju časovnega načrta za razvoj portala za povezane transakcije (gov.gr). Delo se nadaljuje tudi pri spodbujanju interoperabilnosti javnih registrov in sistemov; objavljen je bil razpis za digitalizacijo geoprostorskih podatkov za razvoj enotne digitalne karte in registra državne infrastrukture. Ključne prednostne naloge za Grčijo ostajajo izboljšave digitalnih znanj in spretnosti, povezljivost in uporaba novih tehnologij v podjetjih, pri čemer organi še naprej izvajajo svojo strategijo digitalnega izpopolnjevanja, tudi prek nacionalne digitalne akademije in nacionalne koalicije za digitalna znanja in spretnosti ter delovna mesta. Težave s povezljivostjo se rešujejo s prodajo pionirskih pasov 5G na dražbi, načrtovano za konec leta 2020, pri čemer organi pričakujejo, da bo nazadnje dosežena 96-odstotna pokritost z omrežji 5G, za kar bodo potrebne velike naložbe v zelo visokozmogljiva omrežja. Inovativna shema za nacionalni sklad za omrežja 5G v Grčiji, vzpostavljena z nedavno sprejetim zakonom o elektronskem upravljanju, naj bi imela bistveno vlogo pri razvoju ekosistema 5G.

PRAVOSODJE IN BOJ PROTI KORUPCIJI

Prehod na obvezno elektronsko vlaganje in obdelavo dokumentov na sodiščih stabilno napreduje, poleg tega poteka delo v zvezi z distribucijo elektronskih podpisov sodnikom in pripadnikom pravnih poklicev. Organi so se zavezali, da bodo kmalu predložili akcijski načrt za *pobude v zvezi z elektronsko vložitvijo*, ki bo vseboval pregled obstoječega stanja in podrobno opredelitev načrtovanih ukrepov, vključno s časovnim razporedom izvajanja. Med naslednjimi ukrepi je sprejetje zakonodaje do konca decembra 2020. Kar zadeva *elektronsko izdajanje sodnih odločb*, nameravajo organi vsem sodiščem do konca januarja 2021 poslati programsko opremo, ki jo je za ta namen razvilo sodišče v Pireju. Evidentiran je bil dodaten napredek pri *elektronskem izdajanju sodnih potrdil*. Po razrešitvi pomislekov glede varstva zasebnih podatkov organi pričakujejo, da bo distribucija elektronskih podpisov za sodnike in sodne referente dokončana do novembra 2020. Potrdili so, da je ministrstvo za pravosodje pripravljeno prevzeti zakonodajno pobudo, če bi bilo to primerno, v zvezi z distribucijo elektronskih podpisov pripadnikom pravnih poklicev zaradi začetka veljavnosti obvezne elektronske vložitve na upravnih sodiščih v januarju 2021.

Vrednotenje ponudb v okviru razpisa za drugo fazo integriranega sistema za obravnavo civilnih in kazenskih zadev, ki je posebna zaveza za konec leta 2020, se nadaljuje, pri čemer so organi potrdili, da nameravajo naročilo izbranemu ponudniku oddati

decembra 2020. Po predložitvi ocene tehničnega dela ponudb ministrstvu za pravosodje v odobritev organi predvidevajo, da bo ocenjevanje finančnega dela ponudb končano do konca novembra 2020, kar je pravočasno za oddajo naročila decembra 2020, kot je bilo načrtovano.

Za druge reforme v pravosodnem sistemu je značilen stabilen napredek:

- *Organi so sprejeli več pobud za podporo funkcije mediacije.* Centralni odbor za mediacijo vzpostavlja službo za pomoč delavcem v pravni stroki in državljanom za zagotavljanje pravnega svetovanja in podpore deležnikom. Organi spremljajo uporabo mediacije.
- *Poročilo o napredku z opredeljenimi naslednjimi koraki za izvajanje zakonodaje o posebnih senatih na civilnih in upravnih sodiščih bo predloženo do decembra 2020.* Plenarna sestava pritožbenega sodišča v Atenah je 1. oktobra 2010 soglasno odločila, da se oblikujeta dva posebna senata za obravnavo zadev na področju konkurence, elektronskih transakcij, energije in varstva osebnih podatkov, poleg tega pa se pričakuje, da bodo zgledu po imenovanju novoizvoljenih sodnih uprav oktobra 2020 sledila druga sodišča.
- *Delo v zvezi z izboljšanjem delovnih metod na sodiščih, ki je pomemben del aktualne reforme pravosodja, poteka po načrtih.* Zakon o pravosodnem osebju naj bi bil sprejet decembra 2020. Organi želijo nadgraditi in ohraniti stroge standarde za delovno uspešnost sodnih uradnikov, predvsem z negovanjem povečanega občutka dolžnosti. Za pregled nekaterih delov osnutka zakona o statusu sodnikov in organizaciji sodišč, ki naj bi omogočili izboljšanja metodologije za ocenjevanje in poklicno napredovanje sodnikov ter obravnave disciplinskih zadev, bo januarja 2021 pooblaščen odbor za pripravo zakonodaje, da bi bil zakon sprejet pravočasno za začetek naslednjega sodnega leta septembra 2021. Delo navedenega odbora bo olajšala tehnična podpora, zagotovljena prek Evropske komisije.
- *Razpis za projekt „JustStat“ za oblikovanje enote za statistične informacije za sodne podatke naj bi bil objavljen do konca decembra 2020.* Hkrati so organi potrdili, da se v sodelovanju z grškim statističnim uradom pripravlja sekundarna zakonodaja v zvezi z zagotavljanjem tehničnega strokovnega znanja.

Nacionalni organ za preglednost zdaj v celoti deluje, zaradi česar naj bi se izboljšalo usklajevanje, poleg tega je bilo sprejetih več pomembnih ukrepov glede boja proti korupciji v politiki. Nacionalni organ za preglednost nadzoruje izvajanje nacionalnega protikorupcijskega načrta, ki kaže spodbudne rezultate in ki ga je ministrstvo za zdravje med drugim uporabilo pri pripravi posebne protikorupcijske strategije. Boj proti korupciji v politiki je napredoval, pri čemer naj bi se projekt kodifikacije za zakonodajo o financiranju političnih strank začel leta 2021, sprejeti zakon o lobističnih dejavnostih pa naj bi začel veljati sredi leta 2021. Organi morajo še izboljšati dostopnost nekaterih zbirk podatkov za organe, pristojne za revizijske preglede prijav premoženja, in uskladiti seznam politično izpostavljenih oseb, ki morajo prijaviti premoženje, s posodobljeno opredelitvijo politično izpostavljenih oseb. Nazadnje, nacionalni organ za preglednost nadzoruje pomembno reformo, katere namen je izvajanje trdnih sistemov notranjih kontrol v celotni javni upravi ter ki naj bi imela pomemben vpliv na boj proti korupciji v javni upravi in sektorju upravljanja javnih financ.

Izvajajo se priporočila, ki jih je Skupina držav proti korupciji izdala glede ublažitve sankcij za podkupovanje javnih uradnikov. Za obravnavanje teh priporočil je potreben celovit pregled pravnega okvira za boj proti korupciji javnih uradnikov pred pripravo

sprememb zadevnih zakonov, ki naj bi bile pripravljene do sredine leta 2021. Skupina držav proti korupciji je organe pozvala, naj poročilo o ukrepih, sprejetih za izvajanje njenih priporočil, predložijo do konca oktobra 2021. Hitro sprejetje določb o obravnavanju priporočil Skupine držav proti korupciji bi Grčiji omogočilo učinkovitejši boj proti korupciji javnih uradnikov ter tudi skladnost s Kazenskopravno konvencijo o korupciji in dodatnim protokolom k njej.